

ఆదిలాబాద్ కానలీ..

తునికి పండ్ల జాతర

తునికి

పండును హిందిలో అమర్షల్గా పిలు స్తారు. ఇదెంతటి ఘనమైన మేలు చేస్తుందో పేరులోనే తెలుస్తుంది. ఆరోగ్యాన్ని ప్రసాదించి, ఆయుషు పెంచే పండు కావడం తోనే దీనికి అమర్షల్ అన్న పేరు వచ్చిందని చెయ్యారు. అడవి సహాటాగా పిలువుకునే ఈ పండు పైఖాగం గట్టిగా ఉంటుంది. లోపల గుజ్జు చాలా నాజూగ్గు ఉంటుంది. అందులోనే గింజలూ ఉంటాయి. తునికి పండు గుజ్జు కొంత తీపి, కొంత వగరు కలగలిసి ప్రత్యేకంగా ఉంటుంది. ఆదిలాబాద్ ఏజెస్టీలో తునికి పండు విస్తారంగా కాస్తాయి. ఏటి సేకరణ పురుతి కూడా చాలా ప్రత్యేకంగా ఉంటుంది. ఉదయం అరు గంటల లోప గిరిజనులు అడవిలోకి వెళ్లి తునికి పండు సేకరిస్తారు. అలా దొరికిన వాటాని స్థానికంగా విక్రయిస్తారు.

పేటప్పకాలు మెండు..

తునికి పండ్లలో కార్బోఫ్రైట్లు తక్కువగానూ, ప్రాటీస్టు ఎక్కువగానూ ఉంటాయి. శరీరానికి కావాల్సిన భానిజ లవణాలు, పైబర్ కూడా వీటి ద్వారా లభిస్తాయి. రోగ నిరోధక శక్తిని పెంచే పోషకాలు ఇంటులో అధికంగా ఉంటాయిని నిపుణులు చెబుతున్నారు. ఏటిమీన్ ఎ, సి, సమృద్ధిగా ఉంటాయి. అలాగే తునికి పండ్ల తీసుకుంటే చర్చ సౌందర్యం పెరుగుతుందట! చర్చంపై ముడతలు తగ్గముటం పట్టించడంతోపాటు, స్క్రోబ్లోనేను మెరుగుపరిచే లక్షణం ఏటిలో ఉంది ముఢుమేహ వ్యాధిగ్రస్తులకు తునికి పండు గొప్ప వరం అని నిపుణుల మాట. ఇవి రక్తంలో చక్కర స్థాయిలను నియంత్రణలో ఉంచుతాయట. కంటేమాచును

మెరుగుపరుస్తాయి కూడా! తునికి పండ్లలో పైబర్ అధికంగా ఉండడటంతో జీర్ణక్రియ మెరుగు పడుతుంది. మరుగుల పండ్లలోనే తెలుస్తుంది. అరోగ్యాన్ని ప్రసాదించి, ఆయుషు పెంచే పండు కావడం తోనే దీనికి అమర్షల్ అన్న పేరు వచ్చిందని చెయ్యారు. అడవి సహాటాగా పిలువుకునే ఈ పండు పైఖాగం గట్టిగా ఉంటుంది. లోపల గుజ్జు చాలా నాజూగ్గు ఉంటుంది. అందులోనే గింజలూ ఉంటాయి. తునికి పండు గుజ్జు కొంత తీపి, కొంత వగరు కలగలిసి ప్రత్యేకంగా ఉంటుంది. ఆదిలాబాద్ ఏజెస్టీలో తునికి పండు విస్తారంగా కాస్తాయి. ఏటి సేకరణ పురుతి కూడా చాలా ప్రత్యేకంగా ఉంటుంది. ఉదయం అరు గంటల లోప గిరిజనులు అడవిలోకి వెళ్లి తునికి పండు సేకరిస్తారు. అలా దొరికిన వాటాని స్థానికంగా విక్రయిస్తారు.

తునికి పండు అనగానే 'అలాంటి ఫలం కూడా ఉంటుందా?!" అని ఆశ్చర్యపరిచేయారు ఎందరో! కానీ, ఒక్కసాలి టీని రుచి చూస్తే.. మళ్ళీ మళ్ళీ కావాలని కోరుకుంటాం. అలాగని ఎప్పుడు పడితే అప్పుడు ఈ పండు దొరకదు. వేసవిలో మాత్రమే అందుబాటులో ఉంటుంది. ఎన్నో ఔషధ గుణాలను తనలో ఇముడ్చుకున్న తునికి పండ్లు ఏప్పిల్, మే నెలల్లో మాత్రమే దొరుకుతాయి. వేసవి వచ్చిందంటే చాలు ఆదిలాబాద్ కానలో తునికి పండ్ల కోలాహలం మొదలవుతుంది. ఆదివాసీలు ఇష్టంగా తినే ఈ ఔషధ గని విశేషాలివి..

బద్రకం సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది. తునికి పండ్లలో ఘోషయాడ్పు, కెరోటినాయాడ్పు సమృద్ధిగా ఉంటాయి. ఇవి కటాలను ఆక్సికరణ ఒత్తిడి సుంచి రక్షిస్తాయి. దీంతో ఇన్స్ట్రుమెంట్ ఇప్పందులు తొలిగిపోతాయి. తునికి పండ్లలో పొటాషియం అధికంగానూ, సోడియం తక్కువ గానూ ఉంటుంది. ఫలితంగా ఈ పండ్లు తీసుకుంటే రక్తపోటు నియంత్రణలో ఉంటుంది. దీంతో గుండి ఆరోగ్గం మెరుగుతుందని ఓద్దులు చెబుతున్నారు. సోటిపూర్కతకూ ఇది దివ్యాప్సధంగా పనిచేస్తుందట!

ఎలుగుబంట్లకు ఇష్టం..

తునికి పండ్ల ఆదిలాబాద్ లడవుల్లో విరివిగా లభిస్తాయి. ఉట్టురూ ఏజెస్టీ ప్రాంతంలోని నార్మార్, జైసుర్, తిర్మాజీ ప్రాంతంలో ఇవి ఎక్కువగా కనిపిస్తాయి. అడవులు పుంచించుకు పోతుండబులో తునికి పండ్ల విరివిగా లభించడం లేదని స్థానికులు అంటున్నారు. అటవీ శాఖ నిర్మించు వైబరి కూడా తునికి చెట్లకు శాపంగా పరిణమిస్తున్నదని వాపాతున్నారు. ఎక్కడో లోపలి అడవిలో ఉన్న చెట్ల దగ్గరికి వెళ్ల.. గిజిజనులు పండును సేకరిస్తున్నారు. ఏటిని డైప్రోట్యూన్‌గానూ భద్రపరుచుకోవచ్చు. తునికి చెట్లను కాపాడితే.. వేసవిలో తమకు చీమోపాధి దొరుకుందని గిరిజనులు చెబుతున్నారు. పట్టలు, కోతులు, ఎలుగుబంట్లు ఏటిని ఇష్టంగా తింటాయి. కాబట్టి, అడవి జంతువుల ఆకలి తీర్చే చెట్లను సంరక్షించడంతోపాటు విస్తారంగా పెంచాలని కోరుతున్నారు. ■

... మళ్ళీగపు శ్రీనివాసరెడ్డి